

ONDERSCHIED TUSSEN REINIGINGSMIDDEL, BIOCIDEN EN BESTRIJDINGSMIDDEL

Op de studiedag Potplanten van 22 juni brachten Kristof Claes en Belle-Rosa Khong van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (Dienst Biociden) een toelichting over het wettelijk onderscheid tussen een reinigingsmiddel, een biocide en een gewasbeschermingsmiddel. Zij bespraken de specifieke wet- en regelgeving aangaande het gebruik van biociden, waar recent enkele wijzigingen aangebracht werden voor de professionele gebruikers.

.....
Pascal Braekman (pascal.braekman@lv.vlaanderen.be)

Beleidsadviseur Sierteelt en Bemesting, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling – Dept. Landbouw & Visserij.

Reinigingsmiddelen of detergents dienen voor reiniging, niet voor afdoding!

Reinigingsmiddelen dienen om te reinigen en kunnen dus vrij gebruikt worden door telers zonder registratie. Maar opgelet: zodra je een middel inzet om bvb. groene aanslag te bestrijden, spreken we wettelijk gezien niet langer van een reinigingsmiddel!

De werking van reinigingsmiddelen kan gebaseerd zijn op :

- alkalische middelen o.a. op basis van natriumhydroxide
- zuren zoals citroenzuur en zwavelzuur/fosforzuur + ammoniumdiwaterstoffluoride
- enzymatische verbindingen
- waterstofperoxiden

De afgelopen jaren liepen er op het Proefcentrum voor Sierteelt diverse proeven met reinigingsmiddelen en biociden. Informatie hieromtrent kan dan ook best bij het Proefcentrum opgevraagd worden. Of bekijk de fiches 'bedrijfshygiëne: reiniging en ontsmetting van serres' die terug te vinden zijn op www.pcsierteelt.be > publicaties > Bedrijfshygiëne. (zie de PCS-bladzijden in dit nummer).

Biociden + bestrijdingsmiddelen = pesticiden

Figuur 1 geeft een globaal overzicht van het wettelijk kader m.b.t. 'pesticiden'. Deze omvatten zowel de 'bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik' als de 'biociden'. Waar bestrijdingsmiddelen (= gewasbeschermingsmiddelen) ingedeeld zijn in o.a. insecticiden, fungiciden, herbiciden, groei-regulators, ... is er bij de biociden een indeling in 22 producttypen, samengebracht in een viertal groepen, nl. : groep 1 de ontsmettingsmiddelen, groep 2 de beschermende of conserveringsmiddelen, groep 3 producten voor plaagbestrijding en groep 4 die alle 'andere' omvat. De meeste biociden die in de

tuinbouw kunnen gebruikt worden, behoren tot groep 1. Met name diverse producten voor o.a. desinfectie van oppervlakken en materialen, maar ook middelen tegen groene aanslag vallen hieronder.

Om het onderscheid in de praktijk te duiden tussen een 'biocide' en een 'gewasbeschermingsmiddel' werden volgende voorbeelden aangehaald tijdens de studiedag.

Gewasbeschermingsmiddelen dienen meestal voor toepassingen op planten en **biociden** voor toepassing op oppervlakken, materialen, lege ruimtes,... Zo zijn bijvoorbeeld rodenticiden (pesticiden tegen knaagdieren) toegepast op de teelten (op het veld of de kwekerij) gewasbeschermingsmiddelen; dit is ook zo als deze worden gebruikt voor bescherming van gewassen in opslagplaatsen (bvb. graansilo's, opslag van aardappelen, groenten, fruit,...). Indien zij echter 'binnen een gebouw' gebruikt worden, zijn dit biociden.

Producten die gebruikt worden om (lege) opslagplaatsen te desinfecteren, zijn gewasbeschermingsmiddelen indien ze werken tegen een specifieke ziekte of plaag die gewassen aanwezig in de opslagplaats aantast; anderzijds zijn het biociden als ze algemene ontsmetting als doel hebben.

Een **belangrijk verschil** bij het gebruik van biociden en gewasbeschermingsmiddelen is dat u voor aankopen, beheren en toepassen van gewasbeschermingsmiddelen over een actieve **fyto licentie** dient te beschikken. Het gebruik van biociden als professioneel gebruiker valt NIET onder de fyto licentie !

Biocidentoelating in de Belgische tuinbouw: ja of neen?

De lijst met de in België erkende gewasbeschermingsmiddelen en hun toegelaten gebruik is raadpleegbaar op www.fytoweb.be. De lijst met de toegelaten biociden in België is te raadplegen op de website www.health.belgium.be/nl/lijst-van-toegelaten-biociden. Daar vind je een pdf die per product een weergave geeft. De producten zijn niet opgelijst

▲ Figuur 1. Wettelijk kader pesticiden

per sector en er kan binnen de pdf ook niet gezocht worden op trefwoorden 'tuinbouw', 'serre', 'laarzenbak', 'gereedschap',... Het gebruik moet expliciet nagekeken worden in de toelatingsaktes die via dit document per biocide te raadplegen zijn.

Kies daarom volgende werkwijze:

- Zoek binnen de pdf (via de toetsen Ctrl + F) naar het betreffende product.
- Staat er bij het product in kolom 6 '**Free Circuit**' (open circuit), dan mag iedere professionele teler dit product vrij gebruiken zonder registratie.
- Staat er echter '**Closed circuit**', klik daar dan op de link naar de toelatingsakte (rechtsonder in het blauw): de akte is het officieel document dat de voorwaarden bepaalt voor het gebruiken van deze biocide. Bijvoorbeeld voor het product 'Virocid' meldt de akte 'Uitsluitend toegelaten voor de

ontsmetting van laarzenbak,... en gereedschap gebruikt in land-, tuinbouw en veehouderij' > het is dus toegelaten in de tuinbouw.

- Gebruik van producten van het 'gesloten circuit' moet éénmaal per jaar geregistreerd worden (Hoe dien je te registreren? Raadpleeg de presentatie 'Gebruik en registratie van reinigings- en ontsmettingsmiddelen in land- en tuinbouw' van de studiedag potplanten van 22/06/17 op www.pcsier-teelt.be > Actueel).

Voor de leden van het 'Waarnemings- en Waarschuwingssysteem voor boomkwekerij, tuinaanleg en openbaar groen' gaat Actua 20 dieper in op deze materie door heel wat praktische vragen en antwoorden voor onze sector. Een echte aanrader! ■